

Zadanie 1.12. Monitorowanie występowania nowych agrofagów w produkcji roślinnej

Kierownik zadania: dr Marcin Baran

W świecie nadmiaru i szybkiego obiegu informacji, cały sektor rolniczy otrzymuje przekaz z mediów i internetu, w którym ogromną wartość zyskuje wiarygodna, syntetyczna i specjalistyczna wiedza. Kluczowe jest, aby była ona nie tylko aktualna, ale również zrozumiała i skierowana do konkretnych odbiorców. Z tych założeń narodziła się koncepcja utworzenia na Platformie Sygnalizacji Agrofagów nowoczesnej sieci newsletterów – krótkich, rzeczowych komunikatów opracowywanych przez ekspertów i dostarczanych wprost do rolników oraz doradców rolniczych. Celem tego rozwiązania jest szybkie informowanie o pojawiających się zagrożeniach ze strony nowych agrofagów – zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym, często wręcz „z konkretnego pola”. Rolnictwo, będące jedną z kluczowych gałęzi gospodarki, stale podlega dynamicznym zmianom i wzajemnym oddziaływaniom z innymi sektorami rynku. Dzisiejszy model rolnictwa musi ewoluować, dostosowując się do zmieniających się potrzeb konsumentów, realiów ekonomicznych oraz coraz bardziej widocznych skutków zmian klimatycznych, których efektem jest pojawianie się nowych agrofagów. Kontekst klimatyczny nie pozostaje bez znaczenia, gdzie coraz częstsze ekstremalne zjawiska pogodowe – susze, ulewy, gradobicia, czy nagłe ochłodzenia – w znacznym stopniu wpływają na występowanie i rozwój organizmów szkodliwych. Szybka wymiana informacji między jednostkami badawczymi a producentami rolnymi staje się dziś fundamentem skutecznej ochrony upraw. Dane do newsletterów pochodzą z szerokiej współpracy: od pracowników terenowych, przez rolników specjalistów, aż po zespoły badawcze z instytutów naukowych. Każdy komunikat zawiera zwięzły opis sytuacji, faktyczne wystąpienie danego szkodnika lub choroby, a także ilustrację fotograficzną pozwalającą na szybkie rozpoznanie zagrożenia. Dzięki nowoczesnej formie przekazu, informacje te nie tylko wspierają bieżące decyzje agrotechniczne, ale również kształtują dobre praktyki oraz nawyki reagowania w środowisku rolniczym. W wyniku realizacji zadania przygotowano i opublikowano 21 komunikatów tematycznych, które prezentowały najważniejsze zidentyfikowane zagrożenia oraz wyniki prowadzonego monitoringu. Wszystkie komunikaty zostały udostępnione na Platformie Sygnalizacji Agrofagów oraz rozesłane w formie newslettera do jednostek doradztwa rolniczego.

1. Lustracje plantacji rzepaków ozimych
2. Chowacze łodygowe – wiosenne zagrożenia upraw rzepaków ozimych

3. Ptaki w uprawach rolniczych – ciągłe poszukiwanie nowych rozwiązań
4. Larwy w roślinach rzepaków – problemy w identyfikacji
5. Komunikat w sprawie obniżenia NDP/MRL dla substancji czynnej acetamipryd
6. Oprzędziki na plantacjach roślin rolniczych
7. Choroby wirusowe w uprawach zbóż wciąż groźne
8. Mszyca morelowa – nowo wykryty w Polsce szkodnik moreli
9. Uwaga na rozprzestrzenianie się wirusa smugowatej mozaiki pszenicy w uprawach pszenicy w Polsce
10. Zagrożenia na plantacjach buraka cukrowego
11. Sytuacja w pszczelarstwie wiosną 2025 r.
12. Nowe zagrożenie – grzyby rodzaju *Neopestalotiopsis* w uprawie truskawki
13. SBR i RTD – dwie nowe choroby – zagrożeniem dla upraw buraka cukrowego
14. Nowe zakażenia bakteryjne zbóż wywołane przez *Pantoea ananatis* w Polsce
15. Uwaga na choroby powodowane przez grzyby i lęgniowce
16. Skośnik buraczak nadal zagrożeniem w uprawach buraka cukrowego
17. Problemy z chwastami w uprawach roślin rolniczych
18. Warto zapobiegać namnażaniu się stonki kukurydzianej na nowych obszarach jej występowania
19. Omacnica prosowianka – groźny szkodnik kukurydzy w 2025 roku i jego mechaniczne zwalczanie
20. Wzrost znaczenia chorób bakteryjnych w uprawach soi w kontekście występowania patogenów grzybowych
21. SBR i RTD: Nowe zagrożenia bakteryjne dla buraka cukrowego – kluczowa rola monitoringu w Polsce